

NOËLLE is een Franse variant van NATALIA

----- door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Hangt samen met 'geboorte': 'dies natalis' = 'geboortedag' of 'verjaardag' (lat); waarmee bedoeld werd de geboortedag van Jezus, kerstmis. De naam gaf aan dat de draagster ervan op kerstmis geboren was: 'op kerstmis geboren'.

Naamdag 25 december.

*

Natalia van Nicomedië, Constantinopel, Klein-Azië; weduwe (& martelares?); † **311. Feest** (26 augustus: oosterse kerk &) 8 september & **1 december**.

Adrianus was ten tijde van keizer Galerius een heidens officier en hoofd van de gevangenisbewakingsdienst. Als zodanig raakte hij onder de indruk bij het zien van de standvastigheid der christenmartelaren en voegde zich bij hen. Dat kwam hem op dezelfde behandeling te staan. Zijn vrouw Natalia nam de verzorging op zich van de gevangenen. Hun marteldood zou op 4 maart van het jaar 303 of 304 hebben plaatsgevonden. Deze datum gaat terug op het martelarenboek van de H. Hiëronymus.

Historisch staat geen van deze feiten vast.

Andere bronnen menen dat Natalia niet Adrianus' vrouw was, maar het hoofd van zijn huishouding. Zij zou ook niet met hem de marteldood zijn gestorven. Zij verzorgde de christengevangenen die op de nominatie stonden om de marteldood te ondergaan. Ondanks dat moeten de Romeinse overheden haar over het hoofd hebben gezien, of niet belangrijk genoeg hebben geacht. Zij zou in het jaar 311 een natuurlijke dood gestorven zijn.

*

Natalie (eigenlijk **Noyale**) van **Pontivy**, Bretagne, Frankrijk; martelares; † **6e à 7e eeuw. Feest 6 juli**.

Dat zij ook Natalie wordt genoemd, moet wel een aanpassing zijn van de onbekende Bretonse klank aan de meer bekende Latijnse klank.

*

Legende

Zij was volgens de legende een koningsdochter uit Cornwall, Engeland. Reeds als zeer jong meisje besluit zij zich in de eenzaamheid terug te trekken om zich aan God toe te wijden. In gezelschap van haar min steekt ze het Kanaal over naar Bretagne en vestigt zich in de buurt van de plaats Vannes. Daar wordt een plaatselijke despoot, Nezan of Nizon geheten, smoorverliefd op haar vanwege haar schoonheid. Zij weigert zijn huwelijksaanzoek. Maar de man is het niet gewend dat hem iets geweigerd wordt. Hij trekt zijn zwaard en slaat haar ter plekke het hoofd af. Zij neemt het in haar handen loopt ermee tot Pontivy.

*

Verering & Cultuur

Van oudsher bevindt er zich een kapel ter ere van Noyale op de plaats waar zij met het hoofd in haar handen stilhield op 5 kilometer afstand van Noyal-Pontivy. Niet ver daarvandaan heb je ook 'Trois-Fontaines', zo genoemd, omdat er drie druppels bloed van haar vingers dropen, toen zij daar voorbijging met haar hoofd in haar handen. Zij is patrones van Ste-Noyale, waar elk jaar op de eerste zondag na 24 juni een boetprocessie ('pardon') ter ere van haar wordt gehouden; en van Noyal-Pontivy, waar zo'n pardon compleet met vuurwerk plaats vindt op de eerste zondag in juli. Haar voorspraak wordt ingeroepen voor de genezing van allerhande ziekten, in het bijzonder tegen hoofdpijn en migraine, zoals trouwens het geval is bij alle heiligen die na hun onthoofding hun hoofd op handen droegen. Bovenal echter is zij patrones van de paarden. In vroeger tijden stelde men zich na de middagdienst in de kerk op in een lange stoet en trok men aan de priester voorbij die elk dier apart zegende; later kwamen daar ook koeien bij. Tegenwoordig doet men hetzelfde, maar zijn de dieren vervangen door tractoren en auto's.

Een heiligenboek uit 1836 vertelt dat er elk jaar een reusachtige kermis wordt gehouden die haar naam draagt.

Naast genoemde plekken is er ook een Noyale-kapel in het Bretonse dorpje Lesnoyal bij Questembert in de provincie Morbihan.